

[Landbrugsministeren.]

til at betale noget mere end hidtil — i Virkeligheden en Betalingsform, som ligner det gamle, man har haft i Forpagtningsforholdene med Betaling efter Kapitelstakstsystemet.

Forslaget gaar ud paa at foreslaa en saadan Ordning gennemført for Statshusmændene, dog saaledes, at de ikke tvinges ind i disse Forhold, men at det kommer som et Tilbud til dem, uanset om de har faaet Brug efter den ene eller den anden Lov. Samtlige Statshusmænd, som har Laan hos Staten, faar det Tilbud, at hvis de ønsker det, kan de komme til at svare Afgifter efter Kapitelstakst. Det er Meningen, at dette Tilbud skal staa ved Magt indtil Juni Termin, saa at de Statshusmænd, der ønsker at komme ind under den nye Betalingsmaade, faar denne Ordning gennemført fra December Termin 1932, det vil sige, at Betalingsmaadens Indførelse træder i Kraft i Juni Termin 1933. Dette nye Forhold omfatter kun Rentebetalingen, hvorimod Afdragsbetalingen bliver ved at være som hidtil. Derimod bliver det fastsat, at Husmændene ikke kan indfri Laanene og heller ikke afdrage dem hurtigere end fastsat i de gældende Love. Dette er foreslaaet, fordi det ellers let vilde gaa saaledes, at Husmændene valgte den svingende Betaling, Konjunkturbetalingen, naar de under nedadgaende Priser havde Fordel af det, men vilde fristes til under en eventuel Højkonjunktur at indfri Laanene, gaa ud i Spekulation og paa den Maade indkassere den øjeblikkelige Fortjeneste derved. De næste Husmænd vilde saa ikke have den Fordel, som opnaas ved denne Konjunkturbetaling. Derfor foreslaas det, at der som hidtil skal være et bestemt aarligt Afdrag, som ikke kan forøges og derved muliggøre en Indfrielse af Laanene, naar de øjeblikkelige økonomiske Forhold maatte friste til det. Hvis denne nye Betalingsform vælges, og Omregningen har fundet Sted, foreslaas det i § 3, at saa kan disse Ejendomme ikke behæftes med anden Pantegæld, ej heller gøres til Genstand for Udlæg, Arrest eller Beslag for af Ejeren eller af nogen paa hans Vegne paadrægen personlig Gæld uden i Henhold til forud af Landbrugsministeriet meddelt Samtykke efter indhentet Erklæring fra Statens Jordlovsudvalg og vedkommende Husmands-

brugskommission. Det er gjort, for at man kan have Sikkerhed for, naar man er gaaet ind paa en saadan svingende Afgiftsform, at de paagældende ogsaa kan betale til enhver Tid, at Ejendommene ikke bliver behæftet saa højt op, at der er stor Sandsynlighed for, at Husmændene ikke kan betale.

I § 4 er der foreslaaet en Ændring, som i og for sig ikke har med dette Princip at gøre, men som er en Følge af de vanskelige Forhold, der er Aarsag til dette Forslags Fremkomst. Den gaar ud paa at tilvejebringe en bedre Ordning for Parterne med Hensyn til de mange Restancer, som Statshusmændene er kommet i. Hvad der foreslaas, er, at Statshusmændene kan faa Henstand med indtil 2 Terminers Ydelser forud for Juni 1933 paa den Maade, at Restancerne lægges til Hovedstolen og afdrages og forrentes paa samme Vilkaar som Hovedstolen.

Betalingen efter Kapitelstakst skal foregaa paa den Maade, at der betales efter Priserne paa de for Husmændene vigtigste Varer, nemlig Smør, Flæsk og Byg. Grundlaget beregnes derved, at man tager Gennemsnitspriserne for 5-Aaret 1926—1930 og lægger disse til Grund for den fremtidige Betaling. Man udregner, hvor stort et Kvantum af disse Varer — med $\frac{1}{3}$ til hver — der skal til for at udgøre den fremtidige aarlige Rente af Statskassens Tilgodehavende; det er et bestemt Antal kg Smør og Flæsk og hkg Byg, som kommer til at danne Betalingsgrundlaget.

Der er dog gjort den Tilføjelse, at hvis Rentefoden forandres i op- eller nedadgaende Retning, skal der tages Hensyn hertil, uanset Svingningen i Henhold til Kapitelstaksten, og ligeledes foreslaas det for Brugere i Henhold til Loven af 4. Oktober 1919 at bevare den Svingning, der hidtil har fundet Sted i Henhold til Jordvurderingernes Svingning. Der er imidlertid fastsat den Begrænsning, at Svingningerne ingen Sinde kan udgøre mere end 50 pCt. over eller under det nuværende Beløb. Man har ment, det vilde være rigtigt overfor begge Parter at sætte en saadan Begrænsning, saa at man har Sikkerhed for, at mere kan Betalingen i hvert Fald ikke svinge.

Jeg tror, at den Ordning, her er Tale